

Etkin Vatandaşlık - 1

1. İlk Türk devletlerinde kurultay adı verilen bir meclis vardı. Kurultaya kağanın başkanlığında devletin ileri gelenleri katılırdı. Önemli meseleler kurultayda görüşülür ve karara bağlanırdı. Fakat alınan kararlar konusunda son sözü kağan söylerdi.

Bu bilgide kurultay ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Kararların oy çokluğu ile alındığına
B) Ne kadar aralıkla toplandığına
C) Danışma meclisi niteliği taşıdığına
D) Katılanların halkoyu ile belirlendiğine

2. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinde kağanın eşi olan hatun elçi kabulünde, şöenlerde, kurultaylarda, harp ve sulh meclislerinde hakan ile beraber bulunur ve devlet yönetiminde etkin bir şekilde görev alırdı.

Buna göre hatun için,

- I. Devlet yönetiminde söz sahibidir.
II. Siyasi alanda sorumlulukları vardır.
III. Eğitim faaliyetlerine öncülük etmiştir.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

3. İlk defa Orhan Bey döneminde kurulan Divan-ı Hümayun, devlet işlerini görüşmek amacıyla padişah başkanlığında toplanan danışma kurulu idi. Bununla beraber divan büyük davaların görüldüğü mahkemeler olarak da hizmet veriyordu. Fatih Sultan Mehmet dönemine gelindiğinde ise padişahın Divan-ı Hümayun toplantılarına katılma geleneğine son verildi ve Divan-ı Hümayun'a sadrazam başkanlık etmeye başladı.

Bu bilgiye göre Divan-ı Hümayun ile aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi'nde divana padişahlar başkanlık yapmıştır.
B) Orhan Bey zamanında kurumsallaşmaya yönelik çalışma yapmıştır.
C) Sadrazamların divandaki önemi giderek azalmıştır.
D) Siyasi ve hukuki konularda hizmet vermiştir.

4. Osmanlı Devleti'nde, 3 Kasım 1839'da ilan edilen bir fermanla herkesin can, mal ve namus güvenliğinin sağlanacağı, mahkeme kararı olmadan kimsenin cezalandırılmayacağı, herkesten gelirine göre vergi alınacağı ve askerlik süresinin sınırlandıracağı hükme bağlandı. Yine bu fermanla hiç bir ayırım gözetmeksizin herkesin kanun önünde eşit olduğu belirtildi.

Hakkında bilgi verilen tarihi belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanun-ı Esasi B) Tanzimat Fermanı
C) Magna Carta D) Sened-i İttifak

5. Sosyal devlet anlayışı, sosyal adaletin artırılmasına yönelik çalışır. Ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan geri kalmış ya da güçsüz insanların da toplumun içinde bulunduğu genel refah seviyesine ulaşması için çaba harcar. Vatandaşların ekonomik ve sosyal gelişimleri için eşit olanaklar sunar.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal devlet anlayışı kapsamında değerlendirilemez?

- A) Yaşlı Destek Programı (YADES)
B) Ders kitaplarının ücretsiz dağıtımı
C) Bağımsız mahkemelerin varlığı
D) Dar gelirli aileler için konut edindirme yardımı

6. Ülkemizde vatandaşlar seçme ve seçilme hakkına sahiptirler.

Bu durum Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin niteliklerinden hangisinin bir sonucudur?

- A) Demokratik devlet
B) Sosyal devlet
C) Laik devlet
D) Hukuk devleti

Etkin Vatandaşlık - 1

7. Türkiye’de eğitim, sağlık gibi hizmetlerin devlet tarafından ücretsiz bir şekilde karşılanması Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin niteliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Laik devlet
- B) Sosyal devlet
- C) Hukuk devleti
- D) Demokratik devlet

8. Aşağıdakilerden hangisi Anayasamızın 2. maddesinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin niteliklerinden biri değildir?

- A) Federal devlet
- B) Laik devlet
- C) Sosyal devlet
- D) Demokratik devlet

9. • İngiltere’de 1215’te kral ile soylular arasında Magna Carta Libertatum imzalanmıştır. Bu belge ile kralın yetkileri ilk defa sınırlandırılmıştır.

- II. Mahmut Dönemi’nde ayanlar ile 1808 yılında Sened-i İttifak adında bir belge imzalanmıştır. Bu belge, padişah ile onun yetki verdiği kişilerin keyfi hareket etmelerini önleyen ve Türk tarihinde padişahın yetkilerini sınırlayan ilk belge olarak kabul edilmiştir.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mutlak monarşi güç kazanmıştır.
- B) Yöneticilerin yetkileri artırılmıştır.
- C) Özel mülkiyet anlayışı ortaya çıkmıştır.
- D) Yönetimlerde demokratik gelişmeler yaşanmıştır.

10. II. Meşrutiyet’ten sonra yapılan anayasa değişikliklerine göre Hükümet yaptığı işlerden dolayı padişaha karşı değil, meclise karşı sorumlu hale getirilmiştir. Böylece meclisin hükümeti denetleyebilmesi sağlanmış ve padişahın yetkileri sınırlandırılmıştır.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti’nde aşağıdaki kavramlardan hangisi daha fazla önem kazanmıştır?

- A) Tam bağımsızlık
- B) Millî irade
- C) Mutlak monarşi
- D) Kişi egemenliği

11. Türkiye Cumhuriyeti’nde bir kanunun teklif edilmesinden, yürürlüğe girmesine kadar birçok aşamadan geçmesi gerekmektedir. Kanunların mecliste oylanarak kabul edilmesinden sonra Cumhurbaşkanı tarafından onaylanması gerekir. Onaylanan kanunlar Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmektedir.

Bu bilgilere göre, Türkiye Cumhuriyeti’nde uygulanan kanunlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kabul edilmeleri için çeşitli aşamalardan geçmeleri gerekir.
- B) Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmadan uygulanamazlar.
- C) Kanunların yürürlüğe girmesi için mecliste onaylanması yeterlidir.
- D) Resmî Gazete’de yayınlanan kanunlar yürürlüğe girer.

12. Atatürk’ün en büyük ideali ve özlemi, Mecliste iktidar partisinin yanında muhalefet partilerinin de bulunmasıydı. Böylece vatandaşlar egemenlik haklarını gerçek anlamda bu şekilde kullanabilecek, halkta millî egemenlik fikri ve bilinci gelişecekti.

Buna göre Atatürk’ün demokratik bir yönetimde aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğini savunduğu söylenebilir?

- A) Çok partili hayatın
- B) Güçlerbirliği ilkesinin
- C) Yargı bağımsızlığının
- D) Ulusal bağımsızlığın